

Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — 3.50; 3 mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei metų — \$4.50.

No. 198.

Telephone 3878 Stagg

Brooklyn, N.Y., Paned., 23d. Rugsjūcio (August), 1920

PAVIENIO NUMERIO KAINA 4c. Metai X, Dienr. II

LENKAI BUVO PERTRAUKĘ TAIKOS DERYBAS

BELGIJA PASKELBĖ SAVO NEUTRALITETĄ

RUSŲ ARMIJOS STOVYKLA PERKELTA ARČIAU VARŠAVOS

Francija Paskelbė Susitaikymą su Anglija Delei Wrangelio

VOKIEČIAI GELBSTI TARYBOMS.

Pirmutinis būrys iš 10,000 gerai išmokintų amatnikų jau atvyko Rusijon gelbėti šalies atstatymo darbe.

LENKŲ LAIMĖJIMO ŽINIŲ IŠJUOKIAMOS.

Visi pranešimai iš Francijos šaltinių kaslink apsupimo Tarybų armijos priešais Varšavą yra neturintys jokios vertės, sulyg Tarybų Biuro New Yorke ekspertų nuomonės. Jie nurodinėja, jog dabar pakartojama tie patys dalykai, tie patys kapitalistų šauksmai, kokie buvo Kolčako, Denikinio ir Judeničiaus "laimėjimų" metu.

Dabar paskelbtos žinios apie lenkų laimėjimus ir sunaikinimą keturių rusų pulkų yra tas pats išmisas, kokis buvo apie juodašimčių "garsiuosius" žygius, kurie, kaip jau žinoma, seniai išėjo iš "mados."

Oficialis Maskvos pranešimas 17 d. rugp., kurį citavo Christian Science Monitor, parodo, jog visi pranešimai apie išvayrą bolševikų iš Danzigo koridoriaus, yra neteisingi. Tame pranešime parodoma, jog Tarybų kariuomenė eina pirmyn Narew upės ruožte ir užėmė miestą Ciechanow, į šiau-vakarų nuo Varšavos. Užėmimas šio miesto ir kitų vietų faktiškai parodo, jog bolševikai neapleido Danzigo koridorio.

TARYBŲ ARMIJOS MANEVUROJA, KAD IŠGELBETI VARŠAVOS GYVENTOJUS

Rusai laikosi aplinkui Varšavą tikslu išvengti bereikalingo kraujo praliejimo, sako ekspertas pulk. Bek.

8) Washingtonas paskelbė, jog "Amerikos atstovybė Varšavoje" atsiuntė valstybės departamentui žodį,

Taip aiškina pulkininkas Roustem Bek, Tarybų Biuro New Yorke militaris ekspertas, kalbėdamas kaslink puolimo Varšavos ir lenkų kontr-atakų.

Jisai nurodė, jog tai yra Tarybų taktikos charakteristika paskleisti kitų šalių — priešingų Rusijai, — darbininkų tarpe teisybę apie Tarybų Rusijos tikslą, kuriomis yra ištikimybė ir solidariskumas visiems pasaulio darbininkams ir tuo pačiu laiku, priešinimasis imperialistinėms kapitalistų valdyžioms. Tikrai armijos, dalyvaujančios užpuolime ant Tarybų kariuomenės gauna didžiausį militarinį smūgį, bet civiliai gyventojai darbininkai yra neliečiami.

Pavyzdžiui pulkininkas Bek paduoda faktą, jog Tarybų orlaiviai skrajodami viršui Varšavos mėtė ne bombas, bet propagandą.

Analizuodamas militarę padėtį viduryje ir aplinkui Varšavos jisai sako:

"Militariu atžvilgiu Tarybų kariuomenė buvo pasiekę Varšavą 17 d. rugp. Rusų kavalerija perėjusi Vistulą net keliose vietose, įėjo Pragon, kuri randasi Varšavos distrikte rytiniame Vistulos pakraštėje. Praga yra arčiau prie Varšavos, negu Brooklynas prie New Yorko.

"Būdami valdonais Novo-Minsko, Klustch, Radzmin, ir atkirtę, komunikacijas su Varšava šiau-vakarose ties Vistula užėmus Plotzk, ir tuo pačiu sykiu apsupus Varšavą iš šiaurii, vakarų ir pietvakarių, negali būti abejonės pas joki militarinį ekspertą, jog tuomet rusai būtų galėję užimti Varšavą, jeigu Tarybų generalis štabas būtų norėjęs bombarduoti miestą, kas buvo labai lengva padaryti su rusų artilerija."

8,800 ANGLIAKASIŲ IŠEJO Į STREIKĄ

Jų prezidentas Lewis tvirtino, jog angliakasiai nestreikuosią.

Cleveland, 21 d. rug. — Suvienytų Amerikos Mainierių unijos prezidentas, John L. Lewis, turėjo čionai konferenciją su angliakasykų savininkų komitetu, kuris atmetė mainierių reikalavimą padidinti algas. Laike konferencijos Lewis autoritetiškai užreikšė, jog angliakasiai daugiausiai nestreikuosią. Už keletos

valandų laiko po tokiam užreikšimui praskambėjo žinios, jog 7,000 angliakasių susstrebavo mieste Belleville, Indiana; 1500 Terre Haute distrikte ir 300 arti Johnstown, Pa.

Bendrų algos sprendimo komitetų konferencija, kurioje buvo atstovaujama — Ohio, Indiana, Illinois ir vakarinės Pensilvanijos valstijų distrikta, tapo atidėta pereiname ketverge, kuomet mainierių komitetas vienkasiškai keliose valstijose darytų atskiras sutartis su kasyklų savininkais. Toks nutarimas reikšia pabaigą centralių distrikčių bendros komiteto darbuotės delei padaryti vienos algų sutarties visoje šalyje.

6 MILIONAI GYVENTOJŲ AMERIKOJE NETURI ATSAKANIŲ NAMŲ

100,000 TOKIŲ GYVENTOJŲ RANDASI TIKTAI VIENAME NEW YORKE.

Nuo 5,000 iki 10,000 naujų namų reikalinga Atlantoje, kur žmonės gyvena baisiose aplinkybėse.

New York. — Edward P. Doyle, namų prižiūrėjimo majoro komiteto sekretorius, praneša, jog šeši milijonai žmonių Suvienytose Valstijose gyvena labai blogose aplinkybėse, neatsakančiose gyvenimui vietose, ir mažai vilties yra pagerinti jų būvis.

Doyle nurodo, jog iš viso Amerikos gyventojų skaičius, būtent, 110,000,000 ypatu, 60,000,000 jų gyvena dideliuose miestuose, taipgi, jog 6,000,000 žmonių gyvena labai netikusiuose namuose.

Viename New Yorko mieste stoka apie 100,000 namų, ir apie 600,000 žmonių gyvena tokiuose namuose, kurie yra bjaurūs, nesanitariški ir daugeliu atžvilgiu nemorališki, sako Doyle.

50,000 benamių Los Angeles mieste.

Naminė padėtis Pacifiko pakraštėje yra biskutį pagerėjusi, vienok Los Angeles mieste randasi 50,000 ypatu, neturinčių kur gyventi, su lvg namų komisinerio F. D. Sweeter apskaitliavimo. Nuo 5,000 iki 10,000 naujų namų reikalinga Atlantoje, Ga., kad pagerinus tenaitinę namų stokos padė-

tį, — sako S. C. Lawson, komercijos buto pagelbinis sekretorius, pažymėdamas, jog daugelis žmonių apleidžia šį miestą, kadangi negali gauti prieglaudos.

5,000 namų stokuoja mieste St. Paul, Minn., sulyg agrikultūros komisinerio J. H. Hay apskaitliavimo. Tokia pat padėtis yra mieste Albany, N. Y., kur, sako John F. Fulton, namų statymo superintendantas 5,000 ypatu jieško gyvenimui vietų, ir reikalinga pastatyti mažiausiai 2,000 namų, kad padaryti benamiams prieglaudą.

1,000 namų reikia Indianapolyje.

Indianapolyje komercijos buto sekretorius J. B. Reynolds sako, jog šiame mieste reikalinga pastatyti 1,000 namų. Policijos viršininkas Garrity, Chicagoje, apskaitliuoja, jog čionai šimtai žmonių gyvena Chicagos priemiestyje laiviniuose namuose, taipgi, jog trys ketvirtadaliai namų Chicagoje yra netikę gyvenimui.

St. Louis mieste, reikalinga tarpe 5,000 ir 6,000 namų.

Kansas City mieste šį rudėnį bus reikalinga 500 naujų namų, kuomet 3,000 šeimynų sugrįžs iš vasarnamių.

4,000 benamių Bostone.

Namų stokos padėtis pagerėjo tikta mieste Washington, D. C., kuomet iš tenai išvažiavo didelis skaičius karo darbininkų.

Sulyg neoficialių apskaitliavimų Bostone randasi 4,000 benamių, ir 3,000 Denveryje.

Panaši namų stokos padėtis egzistuoja beveik visuose Amerikos didesniuose miestuose.

DIDELI POTVINIAI JAPONIJOJE.

Daugelis žmonių neteko gyvasties.

Honolulu, T. H., 21 d. rugsjūcio. — Baisūs potviniai užliejo Kyushu ir Shikoku salų dalis į pietvakarius nuo didžiosios salos Honshu. Daugelis miestų ir kaimų tapo užlieti vandeniu ir daugelis žmonių neteko gyvasties, sulyg kablegramos, kurią gavo ir paskelbė čionai japonų laikraštis Nippu Jiji.

VOKIETIJOJE BILĖ DIENĄ GALI ĮVYKTI REVOLIUCIJA

Antras Darbininkų Sukilimas Įsteigimui Proletariato Diktatūros Jau Tapo S mulkmeniškai Prirengtas

GALUTINA KLESŲ KOVA SKUBIAI ARTINASI

Reakcionieriai, monarchistai ir militaristai sakosi esą taip-pat gerai apginkluoti ir prisirengę sutikti revoliuciją.

Kontr-revoliucija Vokietijoje yra prirengta iškilti bilėminutą, — praneša proletariui komunistų organas Rote Fahne.

"Antroji revoliucija įsteigimui proletariato diktatūros yra pilniausiai prirengta", sulyg Nationalist Taegliche Rundschau persergėjimo buržuazijai.

Teisybė yra abiejuose pranešimuose.

Smarki Rusijos bolševikų armijos pirminega Lenkijoje pagreitino Vokietijos didžiausį krizį, kurį ekonomiškoji padėtis vistiek būtu pagindžius, tikta daug vėliaus. Kuomet mūsų už Varšavą dabar dar tebesiaučia, Vokietijos organizuoti radikalai ir reakcionieriai su nekantrumu laukia valandos, kurioje iškils seniai laukiamoji revoliucija. Kaip tikta Varšava bus rusais užimta, ir kuomet Raudonoji Armija užims kitas Lenkijos dalis, tuomet bolševikų laimėjimas bus signalu prasidėti galutinai klesų karei Vokietijoje.

Elementai yra susivieniję.

Šiandieninė Vokietijos padėtis suvienijo visas reakcionierius militariskas ir monarchiskas organizacijas. Šios organizacijos skelbia turinčios daug amunicijos ir ginklų. Jos sakosi esančios prisirengę pasipriešinti bilė kokiam silpnos valdžios bandymui įkūnyti nusizinklavimo įstatymą, kuris tapo badarvtas pasekme Spa konferencijos.

Tarptalkininku Kontrolės Komisia taip-iau nežnanti ka veikti su klausimu nusizinklavimo šiu reakcinų elementu. Spėjama, jog 5,000,000 sveikų ir drūtų vyrų atsiliėtų į pirmutinį valdžios atsisaukimą "gelbėti tvynę nuo antrosios raudonųjų revoliucijos, arba bolševizmo." Sakoma, virš 1,000,000 vyrų tuoiaus galėtų stoti prieš sukilėlius.

Radikalai dar geriaus susiorganizavo.

Radikalai darbininkai yra dar geriaus susiorganizavę, bet nėra taip gerai aprūpinti ginklais ir amunicija, kaip reakcionieriai. Tačiau ir

jie turi labai daug ginklų bei amunicijos. Neprigulmingieji socialistai, be abejonės, susijungtų su komunistais civilėje karėje prieš reakcionierius. Didžiumečiai socialistai taip-pat prisidėtų prie jų pusės, taip, kad antroje Vokietijos darbininkų revoliucijoje išviso dalyvautų apie 10,000,000 vyrų ir moterų.

Nors Vokietijos darbininkai neturi daugiausiai ginklų, bet jie užtai turi didelę jiegą ir vieną geriausį ginklą, būtent, generališka streiką, kurio monarchistai ir militaristai labiausiai bijo.

DARBININKŲ PERSEKIOJIMAI AMERIKOJE

8,000 PHILADELPHIEČIŲ SUKILĖLIŲ NUSPRENDĖ STREIKUOTI IKI PABAIGAI.

Daugelis brolijos narių prisidėjo prie Grunau organizacijos. — Darbininkai sveikina Tarybų Rusiją. Philadelphia, 20 d. rugp. — Apie 8,000 "sukilėlių" gelžkeliečių streikierių čionai nusprendė ir prisirengę streikuoti iki kol nebus laimėta — kovoti iki pabaigos! Atsisaktus pripažinti ju Washingtone, philadelphiečiai drąsiai liekasi kovoti unijistais gelžkeliečiais, rie išpildė brolijos viriškų įsakymus pasilikti darbo streiko laikotarį. Sprendžiama, jog į skylimas tarpe brolijos riu, kurie likosi prie darbo. Sukilėlių nuolatinė kova įvykdins šį skyklimą. Sakoma, daugelis dabar jau turi dvi korteles, kurių viena yra John Grunau (sukilėlių) organizacijos. Linija tarpe senos unijos simpatizatorių ir sukilėlių rėmėjų darosi aiškesnė kiekvieną dieną.

Philadelphiaje sukilėlių susirinkime pereitą ketvergą, Eagle svetainėje dalyvavo 3,000 streikierių. Šiame susirinkime James Darby, streikierių komiteto prezidentas, paskelbė nuosprendį streikuoti iki pabaigai. Jo paskelbimas tapo priimtas entuziastiškais prietarimo šauksmais. Abe Plotkin, sakydamas streikeriams prakalba, šale agitavimo už tesimą streiko nuplėšė ir Rusijos padėtį. Visi susirinkusieji užreikšė simpatiją Rusijos Darbininkų Respublikai šauksmais ir gausiais aplodismentais.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 45 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone STrugg 8878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

LUX EX ORIENTE

Šiomis dienomis Kaukazo mieste Baku prasidėjo suvažiavimas, kuris turės didžiausios reikšmės Azijos šalių darbo žmonėms. Tame suvažiavime, III Internacjonalio suauktame, Persijos, Turkijos, Arabijos, Afganistano, Indijos ir kitų šalių darbininkų ir valstiečių atstovai tarsis apie savo reikalus ir apie tai, kaip apsigynus nuo kraugerinų Europos imperialistų ir nuo saviškių parazitų.

Aušra naujos gadygnės pradeda tekėti Azijos darbo žmonėms. Bet jiems dar reikės nemaža pakovoti, kol naujos gadygnės aušra juos sušildys ir suramins. Jeigu Rusijos Revoliucija buvo Lux ex Oriente (Šviesa iš Rytų) visai Vakarų Europai, tai ūgis revoliucinio judėjimo Azijoje yra daugiau negu Lux ex Oriente! Tai yra gaisras, kuris gali nušluoti visus despotus.

Šiaurinėje Persijoje jau įsikūrė Sovietų Respublika. Naujos Respublikos komisarų taryba, tuoj po savo įsikūrimo, mušė telegramą L. Trockiui, jog sovietinė Persija skaito Rusiją savo revoliucinė seserim. Juodyti eisančios vienu keliu. Įsikūrimas Sov. Resp. šiaurės Persijoje yra didžiausias smūgis Anglijai, kuri savo milžiniška kosere tykojo Persiją praryti. Daugiau dar galima pasakyti—tos respublikos įkūrimas rodo, jog Rytų šalių darbo miniose yra užtenkamai tvėriamųjų pajėgų, yra užtenkamai dvasinės energijos budavoti naują gyvenimą.

Patsai Baku miestas, kuriame įvyks viršui suminėtas suvažiavimas, yra sostinė Sovietinės Azarbeidžiano respublikos. Didžiama tenykščių gyventojų ne rusai, bet totoriai.

Visoje eilėje straipsnių, tilpusių Maskvos "Izvestija" d. Karolius Radekas smulkiai nagrinėja Rytų gyvenimo problemas. Jisai, tarp kitko, išreiškia nuomonę, kad taip vadinamas turkų nacionalistų judėjimas yra tai judėjimas, kurią visų pirmiausia remiasi Mažosios Azijos valstiečiai ir demokratine aficerių dalim. Mustafa Kemal Paša, to judėjimo vadas, yra užkeiktas prieš aristokratijos ir Europos imperialistų.

O dabar mes pacituosime straipsnį d. Saido Galijev, tilpusį Maskvos "Izvestija" (N115).

"Musulmanai darbininkai ir valstiečiai, gyvenanti Rusijoje — baškirai, totoriai, kirgizai, uzbekai (Turkistanas) ir kiti štai jau trys metai, kaip eina petys pėtin su revoliuciniu Rusijos proletariatu. Atsiminkime tik, kaip puikiai atliko savo užduotį baškirų divizijos ties Petrapiliu ir totorių brigados Uraluose ir Turkestane. Ačiū toliam pasidarbavimui kirgizų — turkestanischojų proletariato, pasisekė apvalyti Rusijos pakraščius nuo antirevoliucinių gaujų ir užkrėsti bolševizmo liga chivoje, Turkestana, Chivą ir Bucharą. Chivoje revoliucinės kovos nuvertė seną valdžią ir, jaunųjų komunistų vėdą, apskelbė respubliką, kuri kuodraugiškiausia gyvena Rusija.

Chaharj vis dar šeiminkauja emiras, bet iš aršiai žiūrėjus į tai, kas ten dedasi, lengva numanyti, kad šeiminkavimui ateina galas. Neseniai Buharalgiavardiečiai nužudė 200 revoliucionierių, o ulucionierių pasodino kalėjimas. Tai rodo, kaip ten auga revoliucinis judėjimas... Afganistankiekviena diena vis smarkiau ir smarkiau auga revoliucinis judėjimas.

"Indijoj anglams prisieina vesti kuosmarkiausia kovą ant Indostano rubežiaus su sukilusiomis tautelėmis. Visuose Indijos uostuose streikuoja kuli (labiausia išnaudojami darbininkai). Prasidėjo streikas 30,000 darbininkų plieno liejyklose Tata. Tūkstančiai darbininkų streikuoja Kalkutoj. Pach-Umfe areštuota keli bolševikai agitatoriai.

"Tuoj po milžiniškų streikų Bombay'uj, Madrase, Kalkutoj ir kitur, kuriuose dalyvavo šimtai tūkstančių darbininkų, prasidėjo revoliucinės kovos ir vadas pasaulio revoliucijos Leninas gavo pasveikimo telegramą nuo Indijos revoliucionierių."

Prie šių pastabų apie Indiją mes galime dar pridėti nuo savęs, kad indai apskelbė boikotą Britanijos kapitalistų prekėm. Neabejotina, kad indų judėjimas jau susidėjo į buržuaziniai-liberalinį ir darbininkiskai-komunistinį judėjimą.

Apie Turkiją tasai pats d. Said Galijev rašo: "Soloniuose išėjus laikraštis "Eny Asyr" praneša, kad į talkininkų pareikalavimą, idant nacionalistai pasiduotų, vadas Turkijos valstiečių Mustafa Kemal Paša atsakė tuo, jog nacionalizavo bankus anglo-frankų kapitalistų ir areštavo visus valdininkus, kurie kontroliavo Turkijos finansus."

Arabijoj ir Syrijoj, o taip-pat ir Messopotamijoj prasidėjo smarkūs bruzdėjimas. Messopotamijoj angliai

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

KURIE SUBANKRUTIJO?

Chicago geltonlapis džiaugiasi, kad Lietuvoje dešinieji subankrutinę, nes, girdi, į Vilnių tartis su bolševikais pasiuntę socialdemokratų Kairį ir Poželą, o Rygon irgi tartis su bolševikais pasiuntę Dr.-J. Saulių, Natkevičių ir Dr. Zaušnj. Pirmuoju du socialistu-liaudininku, o pastarasis — kokiama galui jie skverbiasi čagos lapas daro išvadą, kad dešinieji esą subankrutinę. Girdi:

"Ne tiktai pačių dešiniųjų partijų atstovai, o net ir viduriniai, tautininkai, su p. Naruševičium priešakyje, pasirodė esą netinkami ginti Lietuvos reikalus derybose su svietimos šalies valdžia. Šitam uždavinium reikėjo paskirti socialistus arba bent žmones stovinčius arti prie socialistų."

Bet ar ištikro taip yra, kaip Chicago dienraštis protauja? Mums rodo, kad jis visuomet atbulai protauja. Pav., bolševikai pastatė buvusius prie caro generolus komandieriais ne del to, kad jie bolševizme subankrutėjo, bet del to, kad tie generolai sutiko bolševikams tarnauti, kitaip sakant, caro generolai sutiko Tarybų valdžiai tarnauti ir pasidavė pilnai Tarybų valdžios kontrolei. Kada Rusijos menševikai sutiko remti Tarybų valdžią, tai dar tas nereikšė, kad bolševikai subankrutino ir todėl priėmė menševikus; ne, kaip tik atbulai—menševikai savo veikime subankrutino ir, neturėdami kitokio išėjimo, prisidėjo prie bendro darbo—pradėjo remti Tarybų valdžią, kurią kontroliuoja bolševikai bei komunistai.

SUBRUZDO PONAI "SOCIALISTAI"

Lietuvos ponai "socialistai" subruzdą nejuokais. Bolševikai, pribuvę į Vilnių, jiems įvarė kinkų drebėjimo ligą, kuria jie sirgs patol, pakol bolševikai bus Vilniuje. Tik paklausykite, ką sako "socialistų" liaudininkų organas "Darbas" N48: "Vilniaus likimas principė išspręstas. Ten jau mūremi kariuomenė. Bet yra dar ir bolševikų kariuomenė, o Vilniaus ir Gardino srityse, kurios sutartimi su Rusais mums taip pat turi atatekti, yra dar ir lenkų ir visai dar nėra mūsų kariuomenės. Tuo tarpu bolševikai su savo kariuomene braujasi gilyn ir visur kuria savo "revkomus" ir "sovdepus".

"Prie tokios padėties reijos rimtai susirūpinti atva-duojamųjų Lietuvos sričių likimu. Lietuvių inteligentija lenkai okupantai savo laiku pasistengė iš okupuotųjų vietų išrūkyti, ir dabar ten Lietuvių inteligentijos beveik nėra. Tuo tarpu pakosė. Vadinasi ir socialdemokratai, kuriuos St. Seimas siuntinėja, randasi po tiesiogine krikščionių demokratų kontrole. Ir jeigu krikščionys demokratai siunčia į visokias delegacijas socialdemokratų, tai, matomai, jie turi tvirtų garantijų, kad socialdemokratų netaps išdavikais tų interesų, kuriuos gina krikščionys demokratai. O juk visi gerai žinome, kad krikščionys demokratai gina

buržuazijos, o ne darbininkų interesus.

Pagalios, Chicago dienraštis klausia:

"Bet jeigu dešinieji nepajegia ginti šalies reikalus, sitokiuose svarbiuose atsitikimuose, tai kokiām galui jie dar skverbiasi į Seimą ir į valdžios vietas?"

Hm... Chicago dienraštis ponai negali suprasti, kokiām galui jie skverbiasi į Seimą ir į valdžios vietas. Nagi, kad savo rankose palikčius visą valstybinį vairą ir kad kontroliavus ponų socialdemokratų veikimą, kurie pasizadėjo būti ištikimais buržuazijos tarnais ir kurie dabar eina pareigas duotais pažadais. Rodosi, tokį menkniekį turėtų suprasti "mokslinio socializmo žinovai."

Taigi, kurie dabar Lietuvoje subankrutinę — dešinieji ar ponai socialdemokratų?

Vengrijoj Dedasi Baisys Dalykai

Turbūt visame pasaulyje nėra tokio sutvėrimo su taip žemai nupuolusiais žmoniškumo jausmais, kaip kad kapitalistiška kles, kuomet gauna galę ant darbininkų klesos. Ypač tuomet ji baisiausiai siunta ir atidengia visus savo inkvizicijos įrankius, kada pasiseka apveikti sukilusius savo vergus. Eisime prie Vengrijos ir pažvelgsime į dabar ten viešpataujančią kapitalistišką luomos režimą. Yra jau žinoma, kad Vengrijoj, apie porą metų tam atgal, darbininkai buvo sukilę prieš išnaudotojų tvarką, buvę apgalę savo išnaudotojus ir įsteigę Sovietų valdžią. Šita darbininkų valdžia neilgai gyvavo, nes visos reakcinės spēkos, kaip Vengrijos, taip ir kitų šalių, susiorganizavo ir darbininkų valdžią turėjo pulti. Puolus Vengrijos Sovietų valdžiai, jos vietą užėmė baisiausių budelių valdžia. Na ir kągi mes šaujė matome? Ogi ta, kad ten darbininkai ir jų vadovai yra užmušami ir jų mėsa kepama.

Kad faktai už save kalbėtų, čia paduosiu iš laikraščio "Proletarier" J. Lukšio vertimą, kuris tilpo "Rank-pelnio" nr. 30 šių metų, kuris nurodo baltojo teroro baisius darbus. Štai jis:

"Per baltosios gvardijos veikimą padaryta bjauriausių dalykų, kurie stačiai išgastangi. Keoskamote nužudyta 200 komunistų. Siofoke nužudė 42 ir keli lavonai tapo sukapotai, gi jų mėšą kepė. Kuomet mėsa jau suspirginta ir sugaunama kolį komunistų-revoliucionierių į savo rankas, tai verčia valgyti savo draugų mėšą. Minėtas laiškas patikrina, kad tai visai ištikimi liudininkai liudija. Emjinoje tapo vienas staliorius komunistas gyvas palaidotas. Pulk. Ostenberg sugavo Budapešte dvi ypatas, kurias nuplakė geležinėmis rykštemis ir da gyvims nuo galvos odą nulupo.

"Dabavičia priverstė 26 ypatas patiems duobė išsikasti, kad būt kur nužudytuosius padėti. Keliems prieš nužudymą akis užrišo. Dr. Robert Bolla buvo gyvas nuluptas. Fischer pakartas ir jo moteris su kūdikiais

tas ir stoti į darbą valdžios ir visuomenės įstaigose. Nes jei neisime mes, tai mūsų vietą užims kiti, kuriems Lietuvos respublikos reikalai yra svetimi."

Matote, kaip ponai "socialistai" liaudininkai subruzdą remti Lietuvos buržuazinę valdžią, kad tik apsaugojus "atvaduotas" vietas nuo bolševikų. Nepaisant to, kad valdžia ir buržuazinė, jie kviečia visuomenę ją remti ir ginti nuo bolševikų užplūdimo.

Bravo, bravo ponai "socialistai"! Smarkiau ginkite Lietuvos buržuazijos reikalus. Bet atsiminkite, kad darbo žmonės kada nors jums už tai atmokės...

Vengrijoj Dedasi Baisys Dalykai

Turbūt visame pasaulyje nėra tokio sutvėrimo su taip žemai nupuolusiais žmoniškumo jausmais, kaip kad kapitalistiška kles, kuomet gauna galę ant darbininkų klesos. Ypač tuomet ji baisiausiai siunta ir atidengia visus savo inkvizicijos įrankius, kada pasiseka apveikti sukilusius savo vergus.

Eisime prie Vengrijos ir pažvelgsime į dabar ten viešpataujančią kapitalistišką luomos režimą.

Yra jau žinoma, kad Vengrijoj, apie porą metų tam atgal, darbininkai buvo sukilę prieš išnaudotojų tvarką, buvę apgalę savo išnaudotojus ir įsteigę Sovietų valdžią. Šita darbininkų valdžia neilgai gyvavo, nes visos reakcinės spēkos, kaip Vengrijos, taip ir kitų šalių, susiorganizavo ir darbininkų valdžią turėjo pulti. Puolus Vengrijos Sovietų valdžiai, jos vietą užėmė baisiausių budelių valdžia. Na ir kągi mes šaujė matome? Ogi ta, kad ten darbininkai ir jų vadovai yra užmušami ir jų mėsa kepama.

Kad faktai už save kalbėtų, čia paduosiu iš laikraščio "Proletarier" J. Lukšio vertimą, kuris tilpo "Rank-pelnio" nr. 30 šių metų, kuris nurodo baltojo teroro baisius darbus. Štai jis:

"Per baltosios gvardijos veikimą padaryta bjauriausių dalykų, kurie stačiai išgastangi. Keoskamote nužudyta 200 komunistų. Siofoke nužudė 42 ir keli lavonai tapo sukapotai, gi jų mėšą kepė. Kuomet mėsa jau suspirginta ir sugaunama kolį komunistų-revoliucionierių į savo rankas, tai verčia valgyti savo draugų mėšą. Minėtas laiškas patikrina, kad tai visai ištikimi liudininkai liudija. Emjinoje tapo vienas staliorius komunistas gyvas palaidotas. Pulk. Ostenberg sugavo Budapešte dvi ypatas, kurias nuplakė geležinėmis rykštemis ir da gyvims nuo galvos odą nulupo.

"Dabavičia priverstė 26 ypatas patiems duobė išsikasti, kad būt kur nužudytuosius padėti. Keliems prieš nužudymą akis užrišo. Dr. Robert Bolla buvo gyvas nuluptas. Fischer pakartas ir jo moteris su kūdikiais

prie pakavimo savo vyro būvo priversti pribūti...

"Sukessberware, Goldenberger jo paties namuose pakartas.

"Kamarone sugautieji komunistai gyvi į maišus sukūsti, užsiūti ir po tam į upę įmesti.

"Nekuri Kleinienė tapo apkaltinta, kad jos duklė apšvedė su vienu kareviu raudonosios armijos. Nelaimingoji moteriškė gavo šimtą rykščių...

"Jakub Mones surišo rankas ir degančias geležis uždėjo ant rankų ir veido. Vienas Liutmans uždegė nelaimingojo barzdą. Kankinys, netekęs sąmonės, parkrito... Jis gavo 25 rykštes ir vėl atbudo..."

Darbininkai, mums tik retkarčiais pasitaiko išgirsti tų nelaimingų kankinių balsai, nes pasaulio tironai stengiasi juos sulaukyti ten pat Vengrijoj, kad pasaulio darbininkai nesužinotų, kaip jų draugai yra kankinami. Bet tas mūsų draugų vaičiojimo balsas nors retkarčiais prasimuša per budelių sieną ir pasiekia mūsų širdį.

Tad darbininkai ir darbininkės, mes turime atsakyti, ar ilgai duosime pasaulio tironams mūsų draugus žudyti ir nuo gyvų odas luputi ir jų mėšą spjirinti? Ne, darbininkai ir darbininkės, taip ilgai nebegali būti!

Laiks visiems suorganizuoti į vieną milžinišką revoliucinę organizaciją ir pareikalaut, kad perstotų žudė nekaltus darbininkus. Taipgi darbininkai ir darbininkės, organizuokimės ir stovykime griežtus reikalavimus, kad pasaulio kraujuotoji tvarka būtų sunaikinta, o jos vieton būtų steigama darbininkų tvarka!

Tad viso pasaulio darbininkai, vienykitės! Vienybė — galybė, per ją įgysite sau tiesas!

S. Pašulnietis.

Ar Austrija Artinsis Prie Rusijos?

Austrijos socialpatriotai jau susivienijo su krikščionių demokratų partija. Nuo buržuazinių partijų juos nebeatkūrsi, bet juk ir skirti nereikia. Austrijos "vidurio" socialistai—Fricas Adleris ir Baueris — labiausia pasidarbavo, kad toj nelaimingoj šalyj išgalėtų reakcija. Jie dėjo didžiausių pastangų, kad tik Austrija kuotoliausia stovėtų nuo Sovietinės Rusijos, kad ji neturėtų su ja nei ekonominių, nei diplomatinų ryšių. Jie (sužiniai ar nesužiniai) vedė Austrijos politiką Antantės imperialistų dvasioje.

O ką jie gavo už tai? Bada, nelaisvę.

Austrijos darbo minios pradeda eiti kitu keliu, negu to nori "socializmo" vada. Jie vis labiau pradeda suprasti ir vertinti komunistų idėjas. Tiesa, komunistinio judėjimo vada Austrijoje padarė praeityje stambių klaidų. Jie buvo suskildę į kelias lyginai sek-

tas, pjovėsi savytarpų ir neturėjo intakos miniose. Dabar, anot Lenino, dalykai pradeda tvarkyties. "Bote Fahne", komunistų organas, jau vedama rimtai-revoliucinėje, o ne isterinėje dvasioje. Dangelis rimtų komunistų, kurie pereitais metais turėjo apleisti partiją delei to, kad juo buvo išgalėję įvairūs triuksiminkai, pradeda grįžti atgal.

Komunistų pozicijai drūtejan, Sovietų Rusijos intakai augant, Austrijos politika pradeda krypti link Rusijos. Apie tai praneša Londono "Daily Herald" korespondentas (24 d. liepos) d. Frederikas Kuh iš Viennos. Jis rašo:

"Tarpe Sovietų Rusijos ir Austrijos greitai užsimęgs ekonominiai ryšiai. Galima spėti, kad po to, tarpe abiejų šalių įvyks niekeno nevaržomas politinis susisėjimas.

"Vienon jau pribuvo Mečislovas Bronskis, kuris lietiškai vedė Berlyne III Internacjonalo reikalus. Tuoj pribus dar keturi delegatai ir tuomet prasidės tarybos su Austrija.

"Pradžioje rugsjūčio Mečislovas Bronskis austrų delegacija. Austrija maino savo žorinę (užsieninę) politiką."

Korespondentas dar priduria, jog Austrijos darbininkai bijosi, kad talkininkai neuždraustų Austrijai turėti ryšių su Rusija, bet jie mano, kad Anglijos ir Francijos darbininkų intakai užtenkamai sustiprėjo. Francūzai ir anglai negalės jau taip begėdiškai šeiminkauti Austrijoj, kaip jie ligšiol šeiminkavo.

Tai geras ženklas, kad Austrija krypta prie Rusijos. Bet norint ištikrių susiginuoti su Rusija, Austrijos darbininkai turi vesti uoliausią kovą su socialistais ir Adlerio kompanija. Ta kova yra labai sunki. Komunistai turi būti ir drąsus ir praktiški atsargūs ir sumanus. Jie turi mokėti kiekvienos dienos kovą supinti, surišti su būtinumu komunistinio idealo. D-lė.

IŠ LIETUVOS

"Draugui" praneša iš Kauno, jog pastaruoju laiku Lietuvoje smarkiai sklėdžiama komunistinė agitacija.

Lietuvos žmonės matė visko; jie matė, kaip šalį tvarkė socialdemokratai Kairiai ir socialistai liaudininkai Slezevičiai; jie matė, kaip šalyje šeiminkavo krikščionys demokratai. Gyvenimo patyrimas jiems parodė, kad tos visos partijos ir tų partijų vada nieko gero šaliai neduos. Štai kodėl Lietuvos darbo žmonės pradeda linkti prie bolševikų. Tai jau ne ūpo reikalas, bet sąmoningas persitikrinimas.

Kitam Chicago laikraščiui taip-pat pranešama iš Kauno, jog: "dabar, kuomet rinkimai praėjo, kraste sudaromas naujas ūpas, būtent bolševistinis." Lietuvos darbo žmonės nori susisijekt su Rusija. Prie to verčia politiniai ir

